

predmetno oznako še poglobljati in izpopolnjevati; to tako v odnosu do predmeta sosednih strok kot v pogledu nadaljnje sistemizacije etnološke problematike. Teoretično utemeljevanje omenjenih predmetnih kategorij šteje mo med poglavitne naloge obče etnologije.

Opredelevanje nalog in ciljev etnološke vede se nam v poglavitnem steka v vzgojo zgodovinskega načina mišljenja in to na ravni zgodovinskega dogajanja, ki ga vsakdo sooblikuje in sodoživlja. Ker je problematika vsakdanjosti, ki je predmet etnološke vede, vsakemu človeku najbolj blizu, lahko upravičeno pričakujemo, da utegne biti omenjena vzgoja na osnovi te tematike tudi najbolj uspešna. V okviru obče etnologije kaže zato skrbeti za teoretično podlago zahteve po večji soudeležbi etnologije v našem vzgojnoizobraževalnem sistemu. Teoretično utemeljitev pa zahtevajo tudi posegi etnologov v različna druga pereča družbena vprašanja in družbene procese. Tako bo treba v okviru obče etnologije in ob njej poleg metodologije zgodovinskih ved v bodoče v večji meri razvijati tudi druge metodične prijeme.

Ob obči etnologiji je v oznaki katedre za splošna vprašanja izpostavljena metodologija. To seveda namerno, saj je takšna ali drugačna metodološka usmeritev podlaga razreševanja vseh drugih problemov teoretičnega značaja. Ker sta v okvirih slovenske etnološke vede za sedaj najbolj izraziti pozitivistična in genetično-strukturalna ali marksistična usmeritev, kaže v bodoče tema smerema posvetiti tako v okviru pedagoških kot raziskovalnih nalog temu ustrezno pozornost. Izpopolnjevanje genetično-strukturalnega metodološkega pristopa, ki zahteva tudi ureditev odnosov z drugimi podobno naravnanimi disciplinami, je vsekakor naša osrednja naloga.

SLAVKO KREMENŠEK

METODIKA

Sistematično so bili študentje seznanjeni z načini in tehniko etnološkega dela šele od študijskega leta 1955/56 dalje pri Vilku Novaku in njegovih predavanjih iz obče etnologije ter seminarških vajah. Pred tem zasledimo sicer v seznamu predavanj tudi metodično tematiko pri predavanjih Nika Županiča in sicer v študijskem letu 1946/47 (Npr.: metodika etnologije, metode etnologije, ergologija in psihologija). O metodičnih vprašanjih se študentje danes seznanijo pri predavanjih Slavka Kremenskega iz obče etnologije, poseben kurs pa je tem vprašanjem namenjen pri proseminarskih vajah.

V okviru vaj se študentje prvega letnika seznanijo z vprašanji etnološke metodike, viri in oblikami (načini) etnološkega strokovnega dela. To znanje v višjih letnikih poglobljajo še zlasti pri konkretnih raziskavah v okviru seminarških in diplomskih nalog. Pri vajah iz metodike se naučijo razlikovati med viri in literaturo, spoznajo številne načine predstavitve virov, načine zbiranja etnološke dokumentacije ipd. Posebno pozornost posvečamo ustreznemu izrabljanju najrazličnejših virov in pa kritiki virov, ki predstavlja eno od osrednjih poglavij etnološke metodike. Ob načinih zbiranja etnološke dokumentacije se študentje seznanjajo s številnimi tehnikami dela, delovnimi pripomočki in vrstami ter načini pristopov na terenu. Mnoge od njih praktično spoznajo na ekskurzijah in v proseminarskih referatih (programih), ki jih morajo izdelati. Študentje se seznanijo tudi z načini posredovanja rezultatov raziskovalnega dela in s sodobnimi oblikami etnološkega dela, ki se navezujejo na monografske raziskave, daljše bivanje v nekem okolju in uporabo delovnih metod drugih strok. V enaki meri spoznajo tudi vse ustaljene in starejše metode dela, kot npr. kartografska metoda ipd. V bodoče si bomo prizadevali tudi metodiko etnološkega dela še bolj povezati s konkretnimi študentskimi nalogami. V mislih imamo predvsem seminarske in diplomske naloge, ki bodo morale odražati poznavanje tudi teh strokovnih vprašanj. Okviru etnološke metodike ostajajo še naprej široki in predvsem odprti. Zavedamo se stalne potrebe po spreminjanju in še zlasti dopolnjevanju. Metodika stroke raste iz vedno novih raziskovanj, ta pa iz metodološke orientacije.

27. 10. 1980

JANEZ BOGATAJ

ETNOLOGIJA SLOVENCEV

Problematika etnologije Slovencev se je v štiridesetletnem razvoju PZE za etnologijo predavala pod različnimi naslovi in v različno širokih okvirih. V našem prispevku bomo predstavili kratko zgodovino predmeta, predavanj in vaj, nakazali bomo tudi nekatere smernice za delo v bodoče. Predstaviti želimo vzoredne sestavine pedagoškega in raziskovalnega programa, ekskurzije, terenske vaje in počitniško prakso. O etnoloških vprašanjih Slovencev izven matične domovine pa bo govor v posebnem prispevku (Gl. prispevek Mojce Ravnik!).

Dvajsetletno „čakanje“ etnologije, „da pride“ na Univerzo je imelo velike posledice na področju vzgoje strokovnega kadra in siceršnjega znanstvenega prizadevanja. Z našega vidika bi bila v tem obdobju do leta 1940